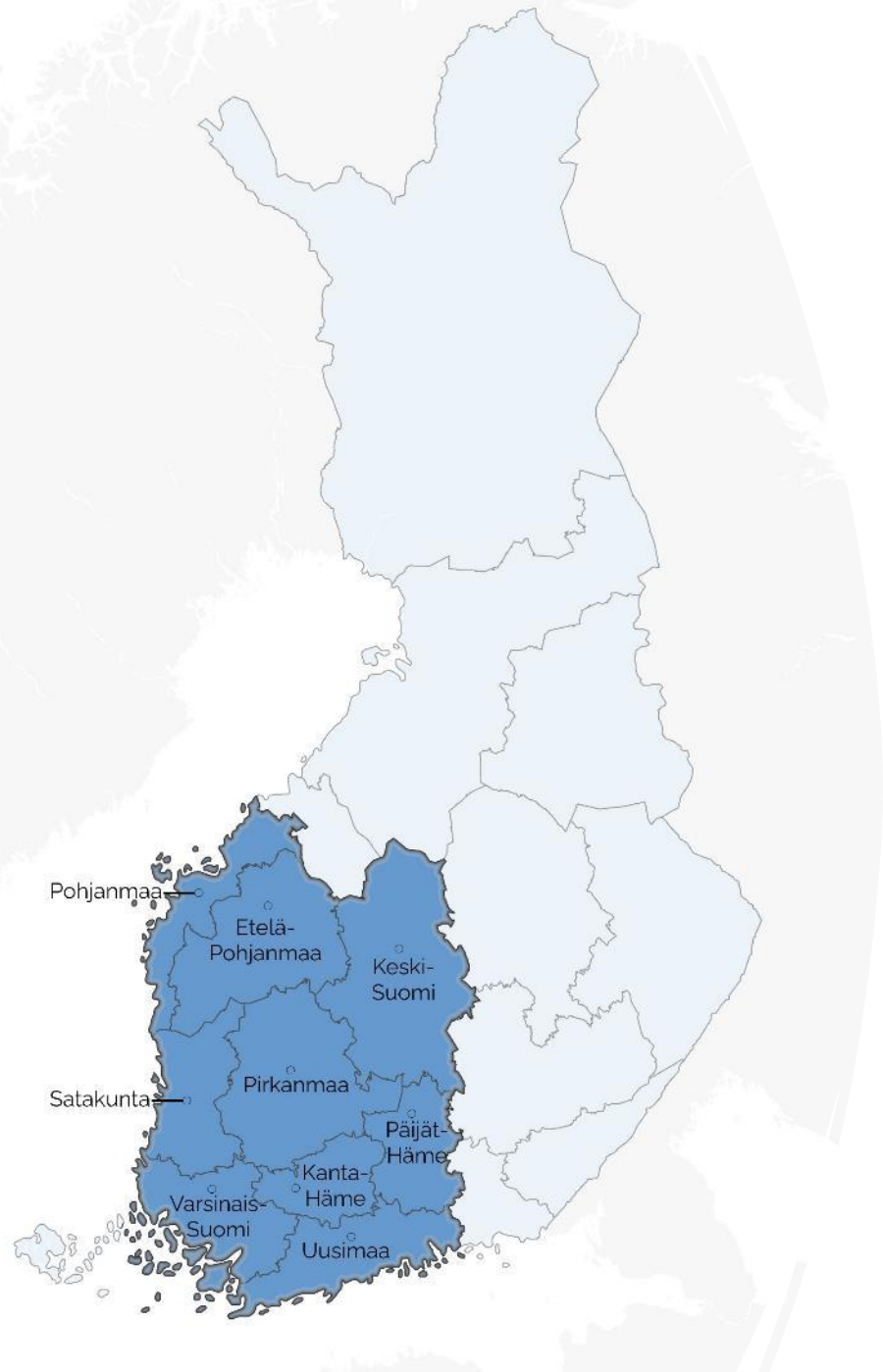

ELSA9 – koheesiopolitiikan yhteinen edunvalvonta

Etelän ja lännen yhdeksän maakuntaa yhteistyössä

LÄNSI-SUOMI

- Keski-Suomi
- Etelä-Pohjanmaa
- Pohjanmaa
- Satakunta
- Pirkanmaa

ETELÄ-SUOMI

- Uusimaa
- Varsinais-Suomi
- Kanta-Häme
- Päijät-Häme

Yhteinen edunvalvonta 2025–

- Mikko Kangas, Etelä-Pohjanmaan liitto
- 2/2025–12/2026, 50 % työaika
- Kansallinen vaikuttaminen aluekehitysrahoituksen tulevaisuuteen ja EU-edunvalvonta tiiviissä yhteistyössä aluetoimistojen kanssa

mikko.kangas@etela-pohjanmaa.fi
040 1822 259

Kuva: Euroopan komissio

EU:n uusi monivuotinen rahoituskehys (MFF)

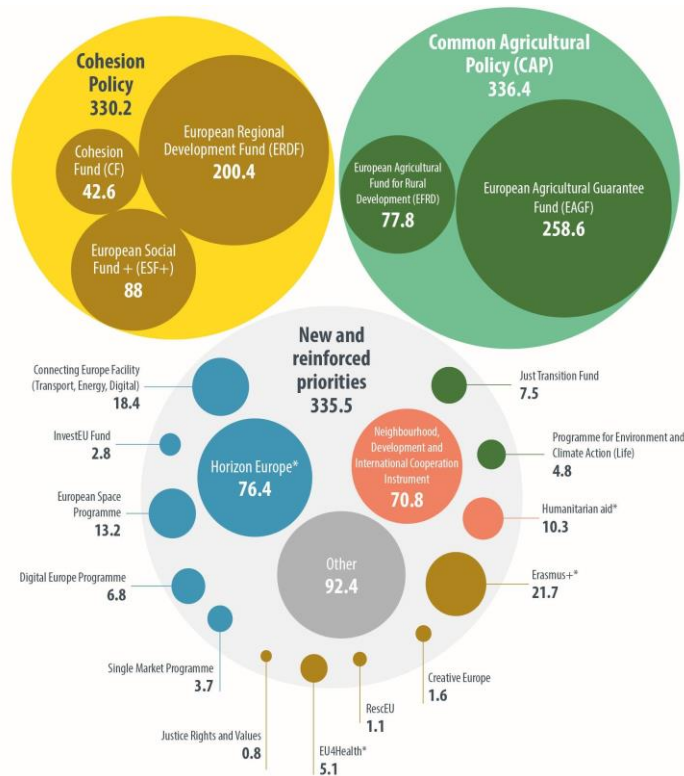
Aikataulu

- Seuraava EU:n budjetti kattaa vuodet 2028–2034
- Komissio antaa ehdotuksen uudesta budjetista kesällä 2025
- Tästä alkavat budjettineuvottelut, jotka voivat kestää yli 2 vuotta

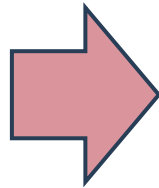
Mitä on kommentoitu budjetista:

- *”Policy-based budget, not programme-based budget”*, –Ursula von der Leyen
- *”Simpler in the way it works – with fewer programmes and a plan for each country linking key reforms with investment”*, –Ursula von der Leyen
- *“A plan for each country with key reforms and investments”*, –European Commission
- Enemmän joustavuutta – hyödynnetään vuosittaisia budjetteja enemmän. –DG BUDG

EU:n rahoituskehyksen uudistus (luonnos)

NYKYINEN

Jäsenmaalle

Yksi kansallinen suunnitelma (kirjekuori)

- Aluekehitys ja maaseudun tuet
- Maatalouden tuet, CAP
- Sisäasiat, kotoutuminen

Komission vastuulla

Kilpailukykyrahasto

- Kilpailtu TKI-rahoitus
- Turvallisuus ja puolustusteollisuus
- IPCEI

Kolmansiin maihin

- Laajentuminen ja uudet jäsenmaat
- EU:n kehitysapu
- Ulkopolitiikka

UUSI

Komission MFF-ehdotus ja asetuspaketti

MFF-ehdotus

- Komission [tiedonannon](#) mukaan virallinen komission ehdotus seuraavasta EU:n monivuotisesta rahoituskehyksestä (MFF) annetaan heinäkuussa 2025.
- Ehdotus sisältää rahojen allokaation lisäksi myös komission kaavailemat investointiprioriteetit. Esimerkiksi rakennerahastojen toimintalinjat oli nimetty edellisen kierroksen (2018) MFF-ehdotuksessa.

Asetuspaketti

- Tämän hetkisen tiedon mukaan sektorikohtaiset asetuspaketit tulisivat heti MFF-ehdotuksen perään heinäkuussa, mutta asiasta ei voi olla varma. Asetuspaketti on kokoelma ehdotuksia eri asetuksista, jotka määrittävät seuraavan MFF:n eri sektoreiden toimeenpanon säännöt.
- Edellisellä kierroksella tähän pakettiin kuuluivat mm. yleisasetus, EAKR-asetus, ESR-asetus ja JTF-asetus. Tällä kierroksella yleisasetus tai sitä vastaava asetusta on mahdollisesti se, joka määrittelee yhden kansallisen suunnitelman (kirjekuorimalli) toteutuksen. EAKR- ja ESR-asetus määrittelevät rahastokohtaiset yksityiskohdat.

Suomen kansallinen valmistelu 1/2

E-selvitykset ja U-kirjelmät

- Vuoden 2024 aikana eduskunta käsitteli jo ennakko vaikuttamisen E-selvitystä, jossa linjattiin Suomen kantoja tulevaan monivuotiseen rahoituskehukseen.
- Kun komissio heinäkuussa antaa virallisen MFF-ehdotuksen ja asetuspaketin, niin valtioneuvosto vie U-kirjelmän avulla asiat käsiteltäväksi eduskunnalle.
- Selvitykset ja kirjelmät ovat kansallisessa edunvalvonnassa paikka, jossa on mahdollista vaikuttaa Suomen jäsenmaan linjaan neuvostossa. Taustatyön tekevät valtioneuvosto ja ministeriöt, mutta kansanedustajilla on valiokunnissa mahdollisuus vaikuttaa niiden sisältöihin.

Kansallinen ohjelmanvalmistelu

- Todennäköisesti vuoden 2026 alussa TEM (tai jokin muu ministeriö) antaa toimeksiannon tulevan kauden valmistelun aloittamisesta.
- Ennen tätä on ELSA9:n kesken hyvä käyttää jo resursseja komission antamien asetuspakettien lukemiseen.

Suomen kansallinen valmistelu 2/2

EU-ministerivaliokunta [14.3.2025](#) on laittanut vireille seuraavat E-selvitykset:

- Suomen ennakkovaikuttamisen painopisteet komission työohjelmaan [E 7/2025](#)
- EU:n kilpailukykykompassi [E 8/2025](#)

EU-ministerivaliokunnan 14.3.2025 kokouksen mukaan Suomen ennakkovaikuttamisen pääprioriteetit vuodelle 2025 ovat:

1. EU:n monivuotinen rahoituskehys 2028-
2. Euroopan kokonaisturvallisuus painottuen puolustukseen, ulkorajojen turvaamiseen ja yleiseen varautumiseen
3. Sääntelyn yksinkertaistaminen ja toimeenpanon tehostaminen osana strategisen kilpailukyvyn vahvistamista

Valtioneuvosto laatii kustakin kolmesta prioriteetista vuoden 2025 aikana oman E-selvityksen. Näistä on tärkeää vaikuttaa etenkin monivuotisen rahoituskehysten selvitykseen.

Koheesiopolitiikka Suomessa on kilpailukyvyn “juniorityötä”

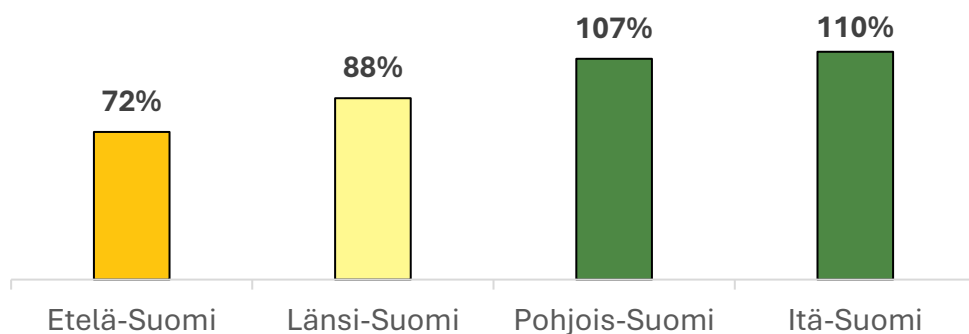
Suomessa koheesiopolitiikan rahastoilla (Euroopan aluekehitysrahasto ja Euroopan sosiaalirahasto) on keskeinen rooli kasvun edistämisessä ja kilpailukyvyn vahvistamisessa.

Kilpailtu EU:n TKI-rahoitus, kuten Horisontti Eurooppa ei korvaa aluekehitysrahoitusta – suurin osa yrityksistä ei pärjää kilpailussa EU-tason hankerahoituksesta.

Aluekehitysrahoitus luo tulevaisuuden globaaleja menestyjiä. Se yhdistää sekä yritykset, TKI-toimijat, kunnat että kolmannen sektorin. Kehitysvaikutukset leviävät koko innovaatioekosysteemiin.

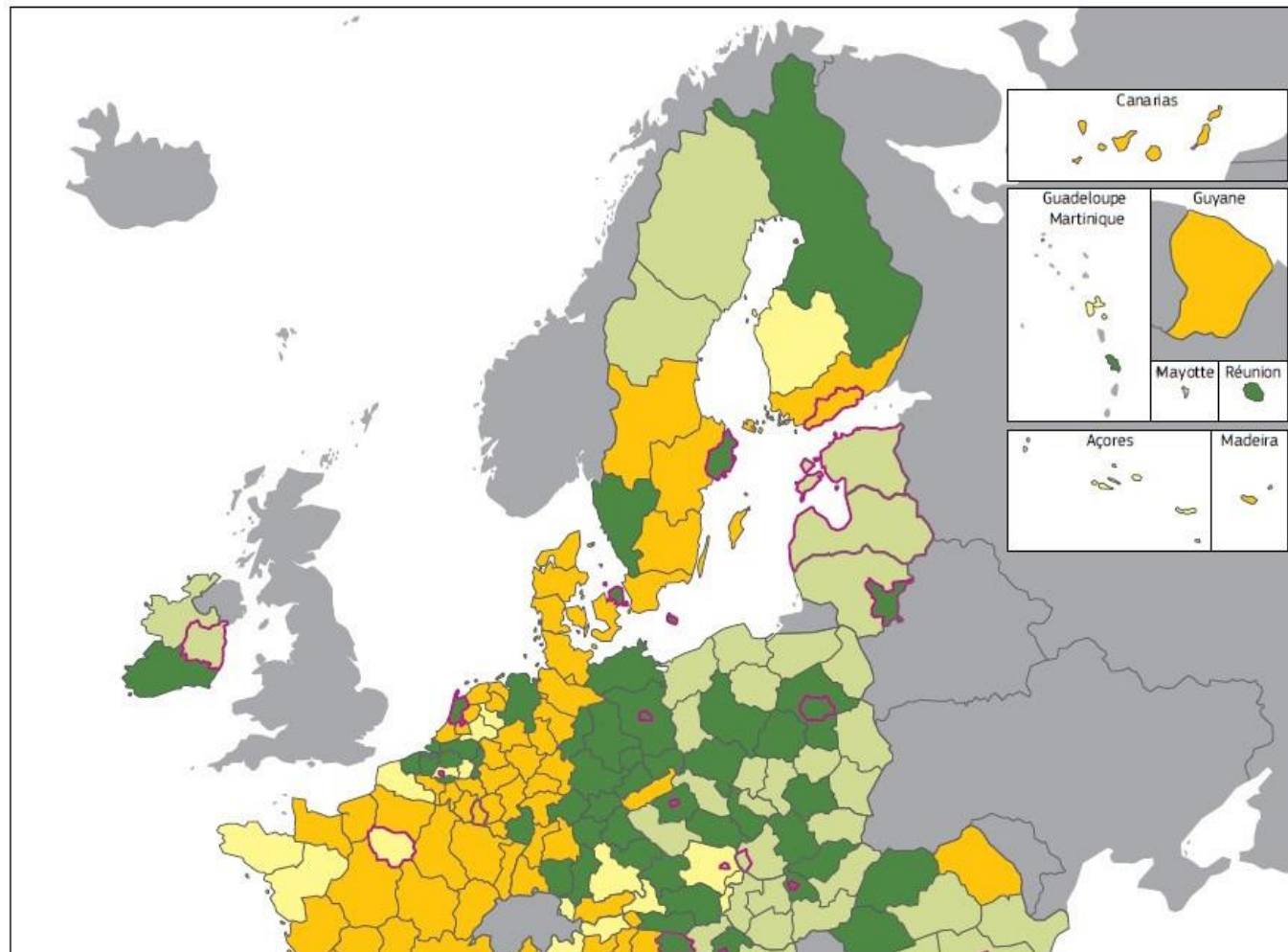
Ainut tehokas tapa käyttää rahoitusta on toimeenpanna hankkeet paikallisella tasolla ja paikallisten TKI-organisaatioiden toteuttamina. Yritykset lähtevät mukaan hankkeisiin, kun niillä on tuttu ja luotettu toteuttaja.

Taloukasvun ongelma

BKT:n kasvu aikavälillä 2001-2021

Lähde: Tilastokeskus

Map 1.2 Regional growth of GDP per head compared with growth in the EU and Member States, annual average, 2001–2021

Category

- above EU average and above Member State average
- above EU average and below or equal to Member State average
- below EU average and above Member State average
- below EU average and below or equal to Member State average
- no data
- capital regions

Source: DG REGIO based on JRC annual regional database (ARDECO) data.

Kartan lähde: Yhdeksäs koheesioraportti, Euroopan komissio

0 500 km

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries

Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) tuloksia ohjelmakaudella 2014-2020

Kaikki luvut ovat per 1 miljoona euroa EAKR-tukea

	Uudet työpaikat yrityksissä	Tutkimuslaitosten hankkeeseen osallistuneet yritykset	TKI-toiminnan käynnistäneet yritykset	Uudet yritykset
Etelä-Suomi	11,2	27,7	7,0	0,8
Länsi-Suomi	11,2	27,0	4,6	0,5
Pohjois-Suomi	7,4	10,8	2,3	0,3
Itä-Suomi	7,9	10,3	2,2	0,2

Etelän ja lännen maakunnat yhteistyössä

KESKI-SUOMEN LIITTO

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO
EGENTLIGA FINLANDS FÖRBUND

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
Regional Council of South Ostrobothnia

PIRKANMAA
COUNCIL OF TAMPERE REGION

HÄMEEN LIITTO
Regional Council of Häme

ÖSTERBOTTENS FÖRBUND
POHJANMAAN LIITTO

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Päijät-Hämeen liitto